

www.strik.rs

www.strik.rs

NASLOV ORIGINALA

Lisa Halliday
Asymmetry

UREDNIKA

Ljubica Pupezin

© 2018 by Lisa Halliday

© 2021, ŠTRIK, za srpski jezik

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige
ne sme se umnožavati ni u kom obliku bez prethodne
dozvole izdavača ili vlasnika izdavačkih prava.

LISA HALIDEJ

Asimetrija

PREVEO S ENGLESKOG
Alen Bešić

Beograd, 2021.

Sadržaj

<i>I Ludorija</i>	9
<i>II Ludost</i>	139
<i>III Muzika za pusto ostrvo Ezre Blejzera</i>	263
Zahvalnica	291
Beleška o prevodiocu	294

Teu

I

Ludorija

Svi mi živimo burleskne živote, neobjašnjivo osuđeni na smrt...

Martin Gardner, *Alisa sa kritičkim beleškama*

Alis je počelo strašno da zamara što sedi toliko dugo sama i dokona: svaki čas bi iznova pokušala da čita knjigu u krilu, ali knjiga se sastojala isključivo od dugih pasusa, bez ijednih navodnika, a kakav je smisao knjige, pomislila je Alis, koja uopšte nema navodnika?

Bavila se mišlju (pomalo neozbiljno, jer nije bila dobra u tome da obavi stvari do kraja) da i sama možda jednom napiše neku knjigu, kada čovek kovrdžave kose boje kalaja i sa sladoledom u kornetu iz obližnjeg „Mister Softija” sede pored nje.

„Šta to čitate?”

Alis mu pokaza.

„Je li to ona s lubenicama?”

Alis još nije pročitala ništa o lubenicama, ali je ipak klimnula glavom.

„Šta još čitate?”

„Ah, stare stvari, uglavnom.”

Izvesno vreme su sedeli ćutke, čovek je lizao sladoled, a Alis se pretvarala da čita knjigu. Dvoje džogera zaredom osvrnulo se u prolazu ka njima. Alis je znala ko je on – znala je čim je seo, zbog čega se zacrvenela kao lubenica – ali tako zaprepašćenoj nije joj preostalo ništa drugo osim da, poput malog marljivog baštenskog patuljka, nastavi da zuri u neprohodne stranice ko-

je su joj ležale otvorene u krilu. Mogle su komotno biti i od betona.

„Pa”, rekao je čovek ustajući, „kako se zovete?”

„Alis.”

„Koja voli stare stvari. Vidimo se.”

Sledeće nedelje sedela je na istom mestu i pokušavala da čita drugu knjigu, ovog puta o raspomamljenom vulkanu i naduvenom kralju.

„Vi”, rekao je.

„Alis.”

„Alis. Zašto čitate to? Mislio sam da želite da postanete književnica.”

„Ko je to rekao?”

„Zar niste vi?”

Ruka mu se malo tresla dok je lomio tablu čokolade i pružao joj komad.

„Hvala”, rekla je Alis.

„Nema na čumu”, odgovorio je.

Gricnuvši čokoladu, Alis ga je zbunjeno pogledala.

„Ne znate taj vic? Čovek na letu za Honolulu pita tipa koji sedi do njega: 'Izvinite, kako vi izgovarate: Havaji ili Hauaji?' 'Hauaji', kaže tip. 'Hvala', kaže prvi. 'Nema na čumu.’”

Alis se nasmeja sa zalogajem u ustima. „Je li to neki jevrejski vic?”

Pisac je prekrstio noge i preklopio ruke u krilu. „Šta vi mislite?”

Treće nedelje kupio je dva sladoleda u kornetu u „Mister Sof-tiju” i ponudio joj jedan. Alis ga je prihvatila, kao i čokoladu

prošli put, jer počeo je da se topi, a uostalom, višestruki dobitnik Pulicerove nagrade ne ide unaokolo da truje ljude.

Lizali su sladoled i posmatrali par golubova koji su ključali slamku. Alis, čije su se plave sandale slagale s krivudavom šarom na haljini, dokono je savijala stopalo na suncu.

„Dakle, gospođice Alis, jeste li za?”

Pogledala ga je.

Uzvratio joj je pogled.

Alis se nasmejala.

„Jeste li za?”, ponovio je.

Zagledala se opet u svoj kornet: „Pa, nema razloga da ne budem, valjda.”

Pisac je ustao da baci salvetu i vratio se do nje. „Ima mnogo razloga da ne budete.”

Alis je začkiljila u njega i osmehnula se.

„Koliko imate godina?”

„Dvadeset pet.”

„Dečko?”

Odmahnula je glavom.

„Posao?”

„Radim kao pomoćnica urednika. U 'Grifonu'.”

S rukama u džepovima, malko je podigao bradu i kao da je zaključio da to ima smisla.

„U redu. Hoćemo li u šetnju sledeće subote?”

Alis je klimnula glavom.

„Ovde u četiri?”

Alis je ponovo klimnula.

„Dajte mi svoj broj, molim vas. U slučaju da nešto iskrсне.”

Dok je još jedan džoger usporavao da ga bolje osmotri, Alis je zapisala svoj broj na obeleživaču koji je došao s knjigom.

„Sad ne znate gde ste stali”, reče pisac.

„Nema veze”, reče Alis.

U subotu je padala kiša. Alis je sedela na šarenim podnim pločicama svog kupatila i pokušavala da pritegne polomljenu dasku za WC šolju nožem za maslac kad joj je mobilni zazvonio: PRIVATAN BROJ.

„Halo, Alis? Ovde 'Gospodin Softi'. Gde ste?“

„Kod kuće.“

„Gde je to?“

„Na uglu Osamdeset pete i Brodveja.“

„Ah, pa to je iza ćoška. Mogli bismo da uzmemo dve konzerve i razvučemo konopac.“

Alis je zamislila konopac kako se savija kao ogromna vijača iznad Avenije Amsterdam i treperi između njih kad god progovore.

„Dakle, gospođice Alis? Šta nam je činiti? Hoćete li da svratite ovamo, da porazgovaramo? Ili da odemo u šetnju neki drugi dan?“

„Svratiću.“

„Doći ćete ovamo. Odlično. Pola pet?“

Alis je zapisala adresu na komadu neželjene pošte. Zatim je stavila ruku na usta i čekala.

„Zapravo, neka bude pet. Vidimo se ovde u pet?“

Kiša je preplavila pešačke prelaze, pa je pokvasile noge. Tak-siji koji su prskali po Aveniji Amsterdam kao da su išli brže nego po suvom vremenu. Dok joj je portir njezove zgrade pravio mesta priljubivši se uz ulazna vrata kao razapet, Alis je ušla odlučno: dugim koracima, naduvenih obraza, otrešajući kišobran. Lift je od poda do plafona bio obložen izvitoperenim mesingom. Ili su spratovi kojim se penjao bili veoma visoki ili se lift kretao jako sporo, pošto je imala dovoljno vremena da se namršti na svoje bezbrojne iskrivljene odraze i da se prilično zabrine zbog onoga što će se uskoro dogoditi.

Kad su se vrata lifta otvorila, ukazao se hodnik u kome je bilo još šestoro sivih vrata. Taman je htela da pokuca na najbliža, ali uto se odškrinuše druga vrata, naspram lifta, i kroz otvor se proturi ruka s čašom.

Alis je uzela čašu, koja je bila puna vode.

Vrata se zatvoriše.

Alis je otpila gutljaj.

Kad su se vrata ponovo otvorila, ovog puta širom, činilo se da se sama kreću na šarkama. Alis je oklevala pre nego što je, s čašom u ruci, kročila u kratki hodnik koji se završavao svetlom belom sobom u kojoj su se, između ostalog, nalazili sto za crtanje i neobično širok krevet.

„Pokaži mi tašnu”, rekao je iza nje.

Uradila je to.

„Sad je otvori, molim te. Iz bezbednosnih razloga.”

Alis je spustila tašnu na stakleni stočić između njih i otkopčala je. Izvadila je novčanik: muški novčanik od smeđe kože, veoma pohaban i potrgan. Greb-greb srećku, kupljenu za dolar, koliko je iznosio i dobitak. Balzam za usne. Češalj. Privezak s ključevima. Šnal. Tehničku olovku. Nekoliko zaturenih novčića i, naposletku, tri tampona, koja je držala na dlanu kao metke. Gromuljice. Trine.

„Nemaš telefon?”

„Ostavila sam ga kod kuće.”

Uzeo je novčanik, gurnuo prst kroz šav koji se operao. „Ovo je sramota, Alis.”

„Znam.”

Otvorio je novčanik i izvadio njenu debitnu karticu, kreditnu karticu, nevažeću poklon-karticu „Dankin donatsa”, vozačku dozvolu, studentsku legitimaciju i dvadeset tri dolara u novčanicama. Podigao je jednu od kartica: „Meri-Alis.” Alis je nabrala nos.

„Ne dopada ti se to Meri.”

„A tebi?”

Časkom je pogledao u nju, pa u karticu, kao da pokušava da odluči koja mu se verzija više dopada. Onda je klimnuo glavom, kucnuvši poravnao kartice, uzeo gumicu sa stola i obuhvatio ih njome zajedno s novčanicama, te ubacio štos nazad u tašnu. Novčanik je zafrljačio u žičanu korpu za papir već obloženu belom kupom odbačenog otkucanog rukopisa. Činilo se kao da ga je taj prizor na trenutak iznervirao.

„Pa, Meri-Alis...” Seo je, pokazavši joj rukom da i ona sedne. Sedište njegove fotelje za čitanje bilo je od crne kože i prilično nisko, kao u poršeu. „Šta još mogu da učinim za tebe?”

Alis se osvrnula oko sebe. Na stolu za crtanje nalazio se nov rukopis koji je čekao da mu se posveti. Iza njega, dvostruka klizna staklena vrata vodila su na mali balkon koji je od kiše bio zaklonjen balkonom iznad njega. Ogroman krevet iza nje bio je tako uredno namešten da je delovao hladno.

„Hoćeš li da izađeš napolje?”

„Može.”

„Ali nema guranja preko ograde. Dogovoreno?”

Alis se osmehnu i iako je sedela skoro dva metra od njega, ispruži ruku. Pisac je spustio pogled i jedan dug, neodlučan trenutak posmatrao njen dlan, kao da su na njemu ispisani razlozi za i protiv svih dotadašnjih rukovanja u njegovom životu. „Kad bolje razmislim”, reče on, „dođi.”

Koža mu je bila naborana i hladna.

Usne su mu bile meke – ali iza njih su bili njegovi zubi.

Na njenom poslu, najmanje tri diplome Američke književne nagrade s njegovim imenom visile su uokvirene na zidu predvorja.